

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхові послуги

Освітня програма Фінанси, банківська справа і страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Страхові послуги
Освітня програма	Фінанси, банківська справа і страхування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа і страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс / семестр	2/4 (скорочений термін навчання), 4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 36 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 108 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/317

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета - формування у студентів ступеня вищої освіти бакалавр системи теоретичних знань і практичних навичок з питань організації страхової діяльності, її фінансового забезпечення, особливостей механізму проведення страхових послуг на основі чинної нормативно-правової бази з урахуванням особливостей галузей, видів, форм, принципів та систем страхування в умовах відповідного державного регулювання. Завдання:

– усвідомлення механізмів надання страхових послуг, засобі та інструментів їх реалізація, через призму історико-економічного дослідження суті та значення страхової діяльності; що дозволить йому сформувати рівень знань, необхідний для плідної праці в галузі страхування та використання можливостей страхового захисту в роботі й особистому житті;

– засвоєння теоретичних основ, необхідний для ефективної праці в галузі страхування та використання можливостей страхового захисту в роботі й особистому житті;

– розуміння сутності та важливості використання й нарощення асортименту страхових послуг з урахуванням попиту на ці послуги в умовах ринку;

– розуміння складу та особливостей організації основних видів страхування життя, майнового страхування і страхування відповідальності;

– вміння організувати процес купівлі та продажу страхових послуг, розуміння методики ціноутворення таких послуг відповідно чинного нормативно-правового поля, взаємодії сторін договору страхування в частині їх прав та обов'язків.

Компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	
<i>Загальні компетентності</i>	
ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	
ЗК10. Здатність працювати у команді.	
ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>	
СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;	
СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	
<i>Програмні результати навчання</i>	
ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	
ПРН06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	
ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.	
ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	
ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Страхові послуги і особливості їх реалізації	Сутність та характерні ознаки страхових послуг. Страхові посередники на ринку страхових послуг. Нетрадиційні канали реалізації страхових послуг та їх характеристика. Роль та значення реклами на ринку страхових послуг.	УО, ПО, Тест
2	Порядок укладання та ведення	Сутність та порядок укладання договору страхування. Права й обов'язки суб'єктів страхових відносин. Відмова у страхових	УО, ПО Тест, Р

	страхової угоди	виплатах. Припинення дії договору страхування..	
3	Страховання життя та пенсій	Суть, принципи страхування життя. Класифікація страхування життя. Види страхування життя, пенсій.	УО, ПО, ІЗ, Тест, Р
4	Страховання від нещасних випадків	Суть страхування від нещасних випадків. Обов'язкове страхування від нещасних випадків. Характеристика основних видів.	УО, ПО Тест, Р
5	Медичне страхування	Система та ринок медичного страхування. Обов'язкове медичне страхування. Добровільне медичне страхування. Страхування громадян, які від'їжджають за кордон. Асистанс.	УО, ПО, Р
6	Страховання підприємницьких ризиків	Підприємницькі ризики та необхідність їх страхування. Страхування від перерв у виробництві внаслідок знищення або пошкодження майна. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.	УО, Тест
7	Сільськогосподарське страхування	Страховання врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень. Страхування сільськогосподарських тварин. Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.	Тест, Р
8	Страховання технічних ризиків	Страховання будівельно-монтажних ризиків. Страхування машин від поломок. Страхування електронної техніки.	УО, П, Р
9	Страховання фінансово-кредитних ризиків	Сутність та основні види страхування фінансових ризиків. Економічний зміст страхування кредитних ризиків. Форми страхування кредитів. Страхування фінансових гарантій. Страхування депозитів.	УО, ПО, П, Тест
10	Автотранспортне страхування	Страховання транспортних засобів. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів.	Тест, П, Р
11	Морське страхування	Особливості організації та види морського страхування. Страхування морських суден. Страхування вантажів, котрі перевозяться морським транспортом. Страхування відповідальності судновласників.	Тест, П, Р
12	Авіаційне і космічне страхування	Характеристика ризиків та види авіаційного страхування. Страхування повітряних суден. Страхування відповідальності власників	Тест, П, Р

		повітряних суден. Страховий захист громадян від нещасних випадків.	
13	Страховання майна і відповідальності громадян	Страховання наземного транспорту. Страховання будівель громадян. Страховання домашніх тварин. Страховання домашнього майна. Страховання цивільної відповідальності громадян.	УО, П, Тест, ПКР
Умовні позначення:			
ІЗ - індивідуальне завдання			
П – презентація			
Тест - тестування			
ПО – письмове опитування			
УО – усне опитування			
Р – реферат			
ПКР – підсумкова контрольна робота.			

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			-
Семінарські з-тя	3	3	3		3	3		3		3	3	3	3						30
Самостійна р-та																	10		10
Індивідуальні завдання																10			10
Екзамен																			50
Всього за тиж-нь	3	3	3		3	3		3		3	3	3	3			10	10	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Наявні навчально-методичні матеріали: розроблені силабус, методичні рекомендації до практичних занять, організації самостійної роботи студентів, методичні рекомендації до
-----------------------------------	--

	<p>виконання контрольних робіт.</p> <p>Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний монітор.</p> <p>Навчальний процес забезпечується інформаційними, навчальними, методичними ресурсами, розміщеними на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/, наявністю корпоративної пошти. Функціонують комп'ютерні класи, наукова бібліотека університету з бездротовим (wi-fi) та доступом до мережі Інтернет, ресурси якої доступні через сайт університету: http://lib.pnu.edu.ua/, http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php., електронний репозитарій: http://lib.pu.if.ua:8080/.</p>
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закону України від 12.07.2001 р. № 2664-III / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text 2. Про внесення змін до закону України "Про страхування": Закон України від 4 жовтня 2001 р. N 2745-III Дата оновлення: 01.02.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 22.08.2023). 3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.09.2019 № 79-IX / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text 4. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004 р. № 1961-IV / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text 5. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № № 1909-IX. Дата оновлення: 11.04.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text (дата звернення: 21.07.2023). 6. Про затвердження Положення про перестрахування у страховика (перестраховика) нерезидента: Постанова Правління НБУ N 107 від 20 жовтня 2021 р. Дата оновлення: 22.10.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 28.07.2023). 7. Говорушко Т. А. Страхіві послуги : 3-тє видання. Навч.посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 376 с. 8. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 	

568 с.

9. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч.посібник; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Кам'янецьПодільський : Аксіома, 2018. 288 с.
10. Страхіві послуги: Підручник /С.С. Осадець, Т.М. Артюх, О.О. Гаманкова та ін.; кер авт. кол. С.С. Осадець і Т.М. Артюх. Київ: КНТЕУ, 2007. 464 с.
11. Страхіві послуги: навч. посібник / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк; за заг. ред. Д. І. Деми. [3-тє вид., стереотипне]. Київ: Алерта 2017. 526 с.
12. Кропельницька С.О., Плець І.І. Страхіві послуги: Навчальний посібник. Івано-Франківськ : ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаніка", 2014. 387 с.
13. Офіційні сайти органів державного управління України:
 Національний банк України – <https://bank.gov.ua>
 Кабінет Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>
 Міністерство фінансів України – <https://www.minfin.gov.ua>
 Офіційний сайт Моторного транспортного страхового бюро України. URL: <http://www.mtsbu.ua>

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра фінансів, вул. Шевченка, 57 , ауд. 801. Тел. +38 (0342) 55-32-32 e-mail: kfin@pnu.edu.ua сайт: https://kfin.pnu.edu.ua
Викладач	к.е.н., доц. Плець І.І.
Контактна інформація викладача	ivan.plets@pnu.edu.ua +38(096)2131900

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: – Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка; – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі
--------------------------	---

	<p>студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;</p> <p>– Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>- Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку впродовж двох тижнів з дня пропуску.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання самостійних завдань із теми. Лекційні заняття не обов'язково відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Студент повинен скласти всі тести (дистанційне навчання) та виконати усі самостійні завдання, і тільки тоді буде допуск до іспиту.</p> <p>Обов'язковою умовою отримання іспиту є відвідування студентом більш як 50% занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи та складені всі тести (дистанційне навчання). Відпрацювання додатковим тестуванням можливо на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового</p>

	контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.
Невідповідна поведінка під час заняття	Не допускається
Додаткові бали	5 додаткових балів на екзамені за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали за рішенням кафедри фінансів.
Неформальна освіта	Можливість зарахування додаткових 10 балів до іспиту за проходження курсів на платформах PROMETHEUS, COURSERA, EDERA.

Викладач

Іван ПЛЕЦЬ